

Preferencje partyjne Polaków w listopadzie 2008 r.

Warszawa, listopad 2008 roku

- Gdyby wybory parlamentarne odbyły się w najbliższą niedzielę, z pewnością wzięłyby w nich udział co trzeci (32%) Polak.
- Najwyższym poparciem wśród Polaków cieszy się niezmiennie Platforma Obywatelska, na którą oddałoby swój głos 57% osób biorących udział w wyborach. Poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości deklaruje co czwarty respondent (26%).
- W porównaniu z październikiem br. poparcie dla największych partii nie zmieniło się w sposób istotny.
- Co piąta osoba (21%) deklarująca, że wzięłaby udział w wyborach, gdyby odbyły się one w najbliższą niedzielę, nie wie, na kandydatów której partii lub ugrupowania oddałaby swój głos.

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła: TNS OBOP.

W listopadzie¹, tak jak co miesiąc, TNS OBOP zapytał Polaków o ich preferencje partyjne. Respondentom zadane zostało pytanie o chęć uczestnictwa w wyborach parlamentarnych, jeśli odbyłyby się one w najbliższą niedzielę. Badani wyrażający gotowość wzięcia udziału w wyborach proszeni byli ponadto o wskazanie ugrupowania, na które oddaliby swój głos. Zaprezentowane w niniejszym komunikacie wyniki poparcia dla poszczególnych partii politycznych obliczone zostały na podstawie odpowiedzi osób, które deklarowały chęć wzięcia udziału w wyborach i wiedziały na kogo oddałyby swój głos.

GOTOWOŚĆ GŁOSOWANIA

Gdyby wybory parlamentarne odbyły się w najbliższą niedzielę, z pewnością wzięłyby w nich udział co trzeci (32%) Polak. Dalsze 29% nie wyklucza swojego udziału w głosowaniu. 14% Polaków raczej, a 20% zdecydowanie nie skorzystałoby z prawa wyboru posłów do Sejmu. 5% respondentów jeszcze nie wie, czy głosowałoby.

GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIĄŁBY(ĘŁABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ ?								
	3-7. 04.'08	8-12. 05.'08	5-9. 06.'08	3-7. 07.'08	7-11. 08.'08	4-8. 09.'08	2-6. 10.'08	6-10. 11.'08
Zdecydowanie tak	32	30	32	26	27	29	30	32
Raczej tak	30	31	28	33	29	29	29	29
Raczej nie	13	14	13	14	16	12	13	14
Zdecydowanie nie	21	21	22	21	22	22	21	20
<i>Trudno powiedzieć</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>8</i>	<i>7</i>	<i>5</i>

Dane w proc.

PREFERENCJE PARTYJNE

Najwyższym poparciem wśród Polaków cieszy się niezmiennie Platforma Obywatelska, na którą oddałoby swój głos 57% osób biorących udział w wyborach. Co czwarty respondent

¹ Sondaż TNS OBOP zrealizowany w dniach 6-10 listopada 2008 r. na reprezentatywnej, losowej 961-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku życia. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi +/-3,1%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

Prezentowane wyniki poparcia dla partii dotyczą 446 osób (maksymalny błąd statystyczny wynosi w tym przypadku +/-4,4%) deklarujących „zdecydowanie” lub „raczej” zamiar uczestniczenia w wyborach, z WYŁĄCZENIEM z podstawy procentowania osób niezdecydowanych, jak głosować.

Przedstawiona pod tabelą z wynikami poparcia dla partii informacja o liczbie osób niezdecydowanych, jak głosować, dotyczy odsetka spośród ogółu 566 osób (maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości wynosi +/-4,1%) deklarujących uprzednio „zdecydowanie” lub „raczej” gotowość uczestniczenia w wyborach.

(26%) deklaruje poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości. Na przekroczenie 5-procentowego progu wyborczego miałyby szansę także Sojusz Lewicy Demokratycznej, cieszący się poparciem 8% społeczeństwa. Na pozostałe partie i ugrupowania chciałoby głosować mniej niż 5% Polaków i nie znalazłyby się one w parlamencie.

W porównaniu z październikiem br. poparcie dla największych partii nie zmieniło się w sposób istotny.

KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA POPARŁ(A)BY PAN(I) W WYBORACH DO SEJMU?								
	3-7. 04.'08	8-12. 05.'08	5-9. 06.'08	3-7. 07.'08	7-11. 08.'08	4-8. 09.'08	2-6. 10.'08	6-10. 11.'08
Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej (D. Tusk)	55	54	55	55	55	54	55	57
Prawo i Sprawiedliwość (J. Kaczyński)	24	21	26	24	23	28	24	26
Sojusz Lewicy Demokratycznej (G. Napieralski) **)	-	6	7	8	5	6	6	8
Polskie Stronnictwo Ludowe (W. Pawlak)	6	6	5	3	6	4	6	4
Partia Demokratyczna – demokraci.pl (J. Onyszkiewicz)	-	5	3	3	4	2	3	0
Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej (A. Lepper)	2	2	1	2	2	2	2	1
Liga Polskich Rodzin (S. Chruszcz)	3	2	1	1	1	1	1	1
Socjaldemokracja Polska (M. Borowski)	-	1	1	2	2	1	1	1
Unia Pracy (W. Witkowski)	-	1	0	1	0	0	1	1
Inna partia	1	2	1	1	2	2	1	1
Lewica i Demokraci SLD+SDPL+UP (W. Olejniczak, M. Borowski, W. Witkowski) *)	8	-	-	-	-	-	-	-
Polska Partia Pracy (B. Ziętek)	1	-	-	-	-	-	-	-

Dane w proc.

Wyniki wśród osób, które deklarowały "zdecydowanie" lub „raczej” gotowość wzięcia udziału w wyborach, po „WYŁĄCZENIU” z podstawy procentowania osób niezdecydowanych, jak głosować.

*) W badaniach realizowanych do marca 2008 r. włącznie, na karcie z partiami LiD prezentowany był następująco: „Lewica i Demokraci SLD+SDPL+PD+UP (W. Olejniczak, M. Borowski, W. Witkowski, J. Onyszkiewicz)”

***) W badaniu zrealizowanym w maju 2008 obok nazwy partii umieszczono nazwisko W. Olejniczaka

Niezdecydowani, jak głosować	13	14	15	15	15	20	20	21
------------------------------	----	----	----	----	----	----	----	----

Dane w proc.

Odsetek niezdecydowanych, spośród osób deklarujących „zdecydowanie” lub „raczej” gotowość wzięcia udziału w wyborach.

Co piąta osoba (21%) deklarująca, że wzięłaby udział w wyborach, gdyby odbyły się one w najbliższą niedzielę, nie wie na kandydatów której partii lub ugrupowania oddałaby swój głos.

GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU,
TO CZY WZIĄBY(ĘLĄBY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?

		GOTOWOŚĆ GŁOSOWANIA - SEJIM - 6-10.XI.2008 z 18+					LICZBA OSÓB
		zdecydowa nie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowa nie nie	trudno powiedzieć	
OGÓLEM		32	29	14	20	5	961
PŁEĆ	mężczyźni	38	29	13	17	4	458
	kobiety	26	30	15	23	6	503
WIEK	18-24 lata	21	38	18	19	4	139
	25-34 lata	30	31	13	21	4	195
	35-44 lata	26	32	13	23	5	141
	45-54 lata	36	25	15	19	5	183
	55-64 lata	41	30	8	19	2	143
	65 i więcej lat	34	23	16	20	8	160
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	23	17	15	38	8	149
	zasadnicze zawodowe	25	30	17	22	5	275
	średnie i pomaturalne	39	29	11	18	3	302
	wyższe i licencjat	43	30	12	13	3	148
	jeszcze się uczą	22	50	17	5	7	86
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	30	26	14	26	5	358
	miasta do 20 tys.	33	32	13	20	2	122
	miasta 20-100 tys.	27	33	13	18	9	192
	miasta 100-500 tys.	39	31	14	15	1	172
	miasta pow. 500 tys.	32	30	16	14	7	117
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	30	26	14	26	5	358
	miasto	33	31	14	17	5	603
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	52	26	9	11	1	78
	prywatni przedsiębiorcy	51	21	6	18	2	37
	pracownicy administracji i usług	29	35	14	16	6	135
	robotnicy	28	32	13	23	4	166
	rolnicy	37	17	11	30	4	40
	gospodynie domowe	17	34	16	29	4	53
	emeryci	34	24	14	21	7	219
	reńsi	32	27	22	16	3	81
	uczniowie i studenci	22	50	17	5	7	86
	bezrobotni	25	20	11	39	5	67
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	35	30	12	19	4	455
	nie pracujący	28	29	16	21	6	506
PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący	33	29	14	19	5	500
	nieregularnie praktykujący	27	35	13	20	5	331
	niepraktykujący	36	19	15	24	5	130
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	48	30	8	10	4	241
	średnia	25	30	16	24	5	568
	zła	29	26	18	24	4	151
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	32	31	14	18	5	642
	jest jedno lub więcej	30	26	13	25	5	319
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	9	29	17	37	8	191
	raczej się nie interesują	27	34	17	18	4	418
	raczej się interesują	43	28	9	15	5	286
	bardzo zainteresowani	79	10	4	5	2	66
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	21	32	17	24	5	609
	zainteresowani	50	25	8	13	4	352
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	43	20	16	18	4	70
	centrolewicowe	50	30	3	14	3	69
	centroprawicowe	42	36	7	12	3	112
	prawicowe	41	33	13	11	3	216
	trudno powiedzieć	21	28	17	27	6	493
POGLĄDY POLITYCZNE (zgrupowane)	lewicowe	43	20	16	18	4	70
	centrowe	45	34	6	13	3	181
	prawicowe	41	33	13	11	3	216
	trudno powiedzieć	21	28	17	27	6	493
OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	dobry	43	37	8	9	3	293
	zły	30	22	18	26	4	529
	trudno powiedzieć	15	44	10	21	11	139

KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA POPARŁ(A)BY PAN(I) W WYBORACH DO SEJMU?

- wyniki wśród osób, które zadeklarowały gotowość głosowania -

- 1.Liga Polskich Rodzin (S. Chruszcz); 2.Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej (D. Tuski);
 3.Partia Demokratyczna – demokraci.pl (J. Onyszkiewicz); 4.Polskie Stronnictwo Ludowe (W. Pawlak);
 5.Prawo i Sprawiedliwość (J. Kaczyński); 6.Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej (A. Lepper);
 7.Socjaldemokracja Polska (M. Borowski); 8.Sojusz Lewicy Demokratycznej (G. Napieralski); 9.Unia Pracy (W. Witkowski)
 96.Inna partia; 97.trudno powiedzieć

		pref08-PREFERENCJE 6-10.XI.2008_OK z 18+											LICZBA OSÓB
		LPR	PO	PD	PSL	PiS	Samoobrona	SdPi	SLD	UP	Inna partia	trudno powiedzieć	
OGÓLEM		1	45	0	3	20	1	1	6	1	1	21	566
PLEĆ	mężczyźni	0	46	0	5	22	1	1	8		1	17	297
	kobiety	1	44	0	2	19	1	1	4	1	1	26	269
WIEK	18-24 lata		68	0		8			1	3		20	80
	25-34 lata	2	54		1	11	1	0	7			23	119
	35-44 lata		55		4	10	2	2	3		4	19	81
	45-54 lata		36	0	4	31			4		2	23	105
	55-64 lata	1	32	1	6	30	2		7		1	20	97
	65 i więcej lat	1	28		6	29	1	2	13			20	85
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	1	31		11	29			2			26	55
	zasadnicze zawodowe	2	34	1	4	24	3	1	3		2	27	146
	średnie i pomaturalne		42	0	3	21	1		11		1	22	196
	wyższe i licencjat	1	61		2	17		2	5		2	11	107
	jeszcze się uczą		67	0		7			2	4		20	62
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	2	35		6	22	2		5	1	2	25	188
	miasta do 20 tys.		41		2	23	1		6			27	77
	miasta 20-100 tys.		51		1	20	1		8		1	18	112
	miasta 100-500 tys.	1	55	2	3	16		2	5		2	15	116
	miasta pow. 500 tys.		51		1	20		1	6		1	21	73
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	2	35		6	22	2		5	1	2	25	188
	miasto	0	50	0	2	19	0	1	7		1	19	378
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści		65			13		1	3		6	12	61
	prywatni przedsiębiorcy		56		9	6	6		6			17	26
	pracownicy administracji i usług		54	1		18			9			19	82
	robotnicy	3	37		3	27		1	4		1	24	97
	rolnicy		17		6	50						27	19
	gospodynie domowe		43		3	14						40	25
	emeryci	1	30		6	26	3	0	13		1	21	118
	renciści		34	2	7	24			7		2	25	46
	uczniowie i studenci		67	0		7			2	4		20	62
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	bezrobotni		53		4	18	6	2	3			16	29
	aktywni zawodowo	1	48	0	2	21	1	1	5		2	20	286
PRAKTYKI RELIGIJNE	nie pracujący	0	42	0	4	19	2	0	7	1	1	23	280
	regularnie praktykujący	1	41		3	26	1		5	1	2	20	297
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	nie regularnie praktykujący	0	49	1	5	16	1	0	6		0	21	199
	niepraktykujący		49	0	2	5		4	10		2	28	70
	dobra	0	61	0	1	12	2	0	5		1	18	186
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	średnia	1	40	0	3	24	1	1	6	1	1	22	304
	zła	1	29	0	9	24	1		8		2	25	76
	nie ma	0	45	0	3	23	1	0	6		1	20	391
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	jest jedno lub więcej	2	45		4	13	2	1	6	1	2	24	175
	w ogóle się nie interesują		46	1	3	9	2	1	2	3		34	72
	raczej się nie interesują	0	41		3	20	0	0	7		1	26	243
	raczej się interesują	2	49	1	4	22	1	1	7		0	13	193
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	bardzo zainteresowani		47		2	31	2		4		4	9	58
	niezainteresowani	0	42	0	3	17	1	0	6	1	1	28	315
POGLĄDY POLITYCZNE	zainteresowani	1	49	1	4	24	1	1	6		1	12	251
	lewicowe		18		2	3		3	50			25	44
	centrolewicowe		52	0	11	8	4	1	7		2	14	52
	centroprawicowe		73		3	16					2	6	84
	prawicowe		44		1	47	1					7	152
POGLĄDY POLITYCZNE (zgrupowane)	trudno powiedzieć	2	39	1	3	10	1	1	4	1	2	37	234
	lewicowe		18		2	3		3	50			25	44
	centrowe		65	0	6	13	2	0	3		2	9	136
	prawicowe		44		1	47	1					7	152
OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	trudno powiedzieć	2	39	1	3	10	1	1	4	1	2	37	234
	dobry	0	66	0	1	10		0	6	1		15	228
	zły	1	29	0	6	29	2	1	6		2	23	260
	trudno powiedzieć		38		1	22	3	1	4		32	78	

KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA POPARŁ(A)BY PAN(I) W WYBORACH DO SEJMU?

- wyniki wśród osób, które zadeklarowały gotowość głosowania i miały sprecyzowane preferencje -

- 1.Liga Polskich Rodzin (S. Chruszcz); 2.Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej (D. Tuszk);
 3.Partia Demokratyczna – demokraci.pl (J. Onyszkiewicz); 4.Polskie Stronnictwo Ludowe (W. Pawlak);
 5.Prawo i Sprawiedliwość (J. Kaczyński); 6.Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej (A. Lepper);
 7.Socjaldemokracja Polska (M. Borowski); 8.Sojusznicy Lewicy Demokratycznej (G. Napieralski);
 9.Unia Pracy (W. Witkowski); 96.Inna partia

		pref08-PREFERENCJE 6-10.XI.2008_OK z 18+										LICZBA OSÓB
		LPR	PO	PD	PSL	PIS	Samoobrona	SdPI	SLD	UP	Inna partia	
OGÓLEM		1	57	0	4	26	1	1	8	1	1	446
PLEĆ	mężczyźni	0	55	0	6	26	2	1	9		1	247
	kobiety	2	60	0	2	25	1	1	6	1	2	199
WIEK	18-24 lata		85	0		10			1	3		64
	25-34 lata	3	70		1	14	2	1	9			91
	35-44 lata		68		5	13	3	2	4		5	65
	45-54 lata		47	1	5	40			5		2	81
	55-64 lata	1	41	1	7	37	3		8		1	77
	65 i więcej lat	1	35		8	37	1	2	16			68
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	2	42		15	39			3			41
	zasadnicze zawodowe	3	46	1	6	32	4	1	4		3	108
	średnie i pomaturalne		54	0	3	26	1		14		1	153
	wyższe i licencjat	1	68		2	20		2	5		2	95
	jeszcze się uczą		83	1		9			3	4		50
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	2	47		9	29	3		7	2	2	142
	miasta do 20 tys.		56		2	32	1		9			56
	miasta 20-100 tys.		62		1	25	1		10		1	92
	miasta 100-500 tys.	1	65	2	4	19		3	6		2	99
	miasta pow. 500 tys.		64		1	25		1	8		1	57
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	2	47		9	29	3		7	2	2	142
	miasto	0	62	1	2	24	1	1	8		1	305
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści		74			15			3		7	53
	prywatni przedsiębiorcy		68		11	7	7		7			22
	pracownicy administracji i usług		66	1		22			11			66
	robotnicy	4	48		4	35		2	5		2	74
	rolnicy		23		9	69						14
	gospodynie domowe		72		5	23						15
	emeryci	1	38		8	33	3	1	16		1	93
	reńiści		45	3	10	31			9		2	35
	uczniowie i studenci		83	1		9			3	4		50
bezrobotni		63		4	21	7	2	3			25	
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	1	60	0	3	26	1	1	6		2	229
	nie pracujący	1	55	1	6	25	2	0	9	1	1	217
PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący	1	51		3	33	2		6	1	2	239
	nieregularnie praktykujący	0	63	1	6	20	1	0	7		0	157
	niepraktykujący		68	1	2	7		5	14		3	51
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	0	74	0	1	14	2	0	6		1	153
	średnia	1	51	0	4	31	1	1	8	1	1	236
	zła	1	38	0	13	32	2		11		3	57
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	0	57	1	4	29	1	1	7		1	313
	jest jedno lub więcej	3	59		5	17	2	1	9	2	3	134
ZAIINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują		70	1	4	13	3	1	3	5		47
	raczej się nie interesują	0	56		5	27	1	0	10		2	179
	raczej się interesują	2	57	1	5	25	1	1	8		0	168
	bardzo zainteresowani		52		3	34	2		4		4	53
ZAIINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	0	59	0	4	24	1	0	8	1	2	226
	zainteresowani	2	56	1	4	27	2	1	7		1	221
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe		23		3	4		4	66			33
	centrolewicowe		60	1	13	9	5	1	9		2	45
	centroprawicowe		78		4	17					2	79
	prawicowe		47		1	50	1					142
	trudno powiedzieć	3	62	1	5	16	2	1	6	1	3	148
POGLĄDY POLITYCZNE (zgrupowane)	lewicowe		23		3	4		4	66			33
	centrowe		72	0	7	14	2	0	3		2	124
	prawicowe		47		1	50	1					142
	trudno powiedzieć	3	62	1	5	16	2	1	6	1	3	148
OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	dobry	0	78	0	1	11		0	8	1		194
	zły	2	38	1	8	38	2	1	8		3	199
	trudno powiedzieć		55		2	32	4	1	6			53